

**Cogitationes, Sive Considerationes Christianae Pro
singulis Anni diebus**

Complectens Octobrem, Novembrem, Decembrem

Nepveu, François

Monachii, 1709

Dies 17. De Examine Conscientiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60533](#)

DIES XVII.

De Examine Conscientiæ.

I.

Nihil utilius est, quām quotidie sub vesperum conscientiam suam excutere: hoc enim est medium efficacissimum, perfectam illam, tam raram, & necessariam sui ipsius cognitionem acquirendi. Assidue in nos ipsos intrare deberemus ad cognoscendas nostras imbecillitates, ut ijs mederi possemus: id saltem facere non negligamus singulis vesperis prius, quām cubitum concedamus. Aptius nihil est ad nos in hoc spiritu humilitatis continendos, quām in miseras nostras quotidie inquirere: superbi non sumus, nisi quia nunquam ferē hujus inquisitionis meminimus. Sed hoc examen in primis necessarium est, ad nos è pravis consuetudinibus extrandos: quemadmodum enim per frequentatos peccati actus eas contrahimus, sic eas destruere non possumus, nisi frequentatis actibus contrariis, quos elicere in conscientiæ examine nos oportet: etiam ipsi ethnici hujus examinis necessitatem solo patitur à lumine agnoscere. Examina te

i-

ipsum, inquit Sapientum quidam, accusa te, October.
reprehende te, condemna te: malus enim
non es, nisi quia te non cognoscis; neque *Seneca*.
alia est causa, quod te non cognoscas; nisi
quia vitæ tuæ rationem non investigas.

II. Quantopere hoc examine opus est
Christianis, quorum vita purissima esse de-
bet? qui verò hanc vitæ puritatem, hanc
conscientiæ teneritatem obtinere possunt,
nisi assiduâ supra animi sui motus vigilan-
tiâ, & exactâ omnium, quæ in ipsorum
conscientia geruntur, inquisitione? Ve-
rûm id, quod hujus examinis necessitatem
penitus ostendit, est, quod levitas, qua
laboramus, id omittendi terribiles parere
effectus possit; cùm id negligendo, salu-
rem, & æternitatem nostram non raro in-
discrimen coniçiamus. Quàm multi in-
ferorum cruciatibus torquentur, quod
praxin adeò sanctam neglexerint? quos
repentina mors in statu peccati lethiferi
dormientes obruit, & simul ad inferorum
barathrum præcipitavit? si isti sub diei se-
xum in conscientiam suam inquisiſſent, &
contritionis actum, quæ examinis pars est
sumè necessaria, eliciuſſent, peccati sui ve-
niā obtinuſſent, & sic infelicitatem æternā
prævertiſſent. Quàm funesta negligentia!
Ah! infelices isti eam per totam æternita-
tem deplorant!

III. Con-

October.

III. Conscientiam suam excutere non sufficit, sed eam bene excutere oportet: neque contenti inquisitione superficiaria, quæ ad nihil servit, nisi ad inutiliter nos occupandos, in nosmetipso serio descendere, & mentē nostrā scrutari funditus debemus. An nō signū est, te id debito modo nō peragere, quod post tot examina intimas mentis tuæ latebras tam parūm cognoscas? Non satīs tibi sit, in peccata duntaxat graviora inquirere; quædam enim, etsi minūs gravia sint, periculosiora tamen sunt. An non perfunctoriè solummodo percurris tot peccata omissionis, tot infidelitates in gratiam divinam, tot peccata, quibus deditus es, & ad quæ committenda animi propensio te impellit, tibique abscondit, iisque larvam inducit, tot vanitates secretas, tot hominum respectus, tuique ipsius amores, qui optimas actiones fædant, fructūmque bonorum tuorum operum tibi suffurantur? peculiarem diligentiam impende concipiendo vivo de peccatis tuis dolori; præcipue verò statue, firmiter, & efficaciter vitam tuam emendare; nec generali proposito peccata fugiendi contenus, illi, cuj magis obnoxius es, vitando, & quærendis, adhibendisque medijs ab ijs te liberandi te impende; fac etiam, ut

nul-

nullus errorum tuorum sit impunitus; atque ^{October.} *hac de causa semper aliquam tibi pœnitentiam injunge.*

Statue nunquam cubitum concedere, priusquam conscientiam tuam probè excusseris.

Statue tibi speculam; pone tibi amaritudines, & dirige cor tuum in viam rectam.
Ierem. 31. 21.

Aliena discutientes, propria non aspicientes. *Chrysost.*

DIES XVIII.

De Modo Officia sua adeundi, & obeundi.

I.

Officium nullum, nisi Deo vocante, ad-eundum; ipse enim Dominus noster est; ipsius est nobiscum pro libitu agere. Itaque ad id accedendum cum intentione pura; cum enim Deus finis noster sit, ad ipsum omnia dirigere nos oportet. Ad id accedendum naturæ donis, & capacitate necessaria instructum; homo, qui versatur in munere, cuius incapax est, à via salutis aberrat. Si ad id accesseris necessarijs doribus ornatus, considerare te in illo debes, ut Dei vices gerentem. Unde se-qui-